

2-sinflar uchun "Ishonamiz va tekshiramiz" mavzusida dars rejasi

Darsning mavzusi: "Ishonamiz va tekshiramiz"

Dars davomiyligi: 45 daqiqa

Dars maqsadi:

1. **Tekshirish** va **ishonuvchanlik** tushunchalarini o'quvchilarga tushuntirish.
2. O'quvchilarga **xayotdagi ma'lumotlarni tekshirishning** ahamiyatini tushuntirish.
3. **Telefon, televizor va kompyuter** vositalarining hayotdagi o'рни va ularning qanday foydalanilishi haqida ma'noli tushuncha berish.
4. O'quvchilarda yolg'onga ishonmaslik, tekshirish va to'g'ri axborotga ega bo'lish odatlarini shakllantirish.

Kutilayotgan natijalar:

1. O'quvchilar **ishonamiz** va **tekshiramiz** tushunchalarini aniq tushunishadi.
2. Tekshirish orqali to'g'ri axborotga ega bo'lishni, ishongan ma'lumotlarni qaytadan tekshirishni o'rganishadi.
3. Telefon, televizor va kompyuterning kundalik hayotdagi foydaliligi va ulardan foydalanishda e'tiborli bo'lishni xulosa qilishadi.
4. O'quvchilar yolg'on va xato ma'lumotlardan saqlanishni va ularni tekshirish kerakligini anglaydilar.

Metodlar:

- **Rolli o'yinlar** (har xil vaziyatlarda ishongan ma'lumotlarni tekshirish)
- **Blits so'rov** (qisqa savol-javoblar)
- **Suhbat** (mavzuga oid muhokama)
- **Hikoya** (sodir bo'lgan voqealar yoki bir holatdan saboq olish)
- **Taxlil va yozish** (keysil va kazuilar bilan ishlash)
- **Tajribalar** (tekshirish uchun amaliy mashg'ulotlar)

Foydalaniladigan materiallar:

- **Kartochkalar:** Turli mavzu va vaziyatlar bilan bog'liq savollar yoki ma'lumotlar.
 - **Televizor, kompyuter, telefon rasmlari:** Ushbu vositalarning foydalanish maqsadlarini tushuntirish uchun.
 - **Plakatlar:** "Tekshirish" va "ishonuvchanlik" tushunchalari uchun vizual yordam.
 - **Qisqa hikoyalar:** Ma'lumotlar olish va tekshirish haqida yozilgan qisqa hikoyalar.
-

Dars qismlari:

1. Darsni kirish (5 daqiqa)

- **O'qituvchi:** "Bugungi darsda, biz **ishonamiz** va **tekshiramiz** deb nomlangan mavzuda gaplashamiz. Sizlar bilan hayotiy vaziyatlar orqali, ishongan ma'lumotlarimiz qanaqa bo'lishini va ularni tekshirishning qanday ahamiyati borligini tushuntirib o'tamiz."
- **Suhbat:** "Har birimiz kimgadir ishonishni yoki ishonmaslikni tanlaymiz. Ammo, bilasizmi, ba'zida ishongan ma'lumotlar noto'g'ri bo'lishi mumkin. Shuning uchun, biz har doim ma'lumotlarimizni tekshirishimiz kerak."

2. Mavzularni tushuntirish (10 daqiqa)

Ishonamiz va tekshiramiz:

- **Ishonamiz:** "Biz kimga yoki nimaga ishonamiz? Bu, jumladan, oilamiz, do'stlarimiz, maktabdagi o'qituvchilarimiz va boshqalar bilan bog'liq bo'ladi."
- **Tekshirish:** "Tekshirish — biz ishongan ma'lumotning to'g'ri yoki noto'g'ri ekanligini aniqlash uchun boshqalardan ma'lumot olish yoki o'rganishdir. Agar siz biror narsani eshitgan bo'lsangiz, uni qaytadan tekshirib ko'rish kerak."

Televizor, telefon va kompyuterning ahamiyati:

- **Televizor:** "Televizor orqali axborot olamiz, lekin har doim ham barcha ma'lumotlar to'g'ri bo'lmasligi mumkin. Bizning vazifamiz – axborotni tekshirish va to'g'ri manbalardan olish."

- **Telefon:** "Telefon yordamida do'stlarimiz bilan bog'lanamiz va internetda ma'lumotlar izlaymiz. Biroq, internetdagi barcha ma'lumotlar ham to'g'ri emas. Shuning uchun, biz ularni tekshirishimiz kerak."

- **Kompyuter:** "Kompyuter bizga turli mavzularda ma'lumot olish imkonini beradi, lekin undan to'g'ri foydalanish va ma'lumotni tekshirish muhim."

3. Hayotiy vaziyatlar (Keys va kazuclar) (15 daqiqa)

Keys 1:

- **Holat:** "Sizning do'stingiz internetda bir maqola o'qidi va unda: "Barcha odamlar kompyuterni hamma vaqt eshitmasdan foydalanadi" deb yozilgan. Unga ishonish kerakmi?"

- **Savollar:**

1. Ma'lumot to'g'rimi?
2. Bu ma'lumotni tekshirishning yo'llari nimalar bo'lishi mumkin?
3. Nima uchun bunday axborotni tekshirish kerak?

Keys 2:

- **Holat:** "Televizorda xabar tarqaldi: "Bu yerda yangi, qulay telefon modellari chiqarildi!" Lola va Timur bu xabarga ishonishmoqda. Ushbu xabarni tekshirish qanday amallarni olishni talab qiladi?"

- **Savollar:**

1. Habar to'g'ri bo'lishi mumkinmi?
2. Bunday xabarni qayd etish uchun qaysi manbalarga murojaat qilish kerak?

Mashg'ulot:

- O'quvchilarni ikki guruhga bo'lib, har bir guruhga bir vaziyatni berish va ulardan axborotni tekshirish va ishonchiga ega bo'lish usullarini muhokama qilish.

4. Rolli o'yinlar (10 daqiqa)

Rolli o'yin 1:

- **Holat:** "Oybek va Nodira birga internetda maqola o'qishmoqda. Oybek maqolaning ishonchliligiga shubha bilan qaramoqda, ammo Nodira ishonadi. Oybek maqolani tekshirishni xohlayapti. Nodiraga ishontirish kerakmi?"

- **Rolli o'yinda:** Biri Nodira bo'ladi, ikkinchisi Oybek bo'lib, vaziyatni ko'rsatishadi. Oybek tekshirish orqali maqolaning ishonchli ekanligini aniqlaydi.

Rolli o'yin 2:

- **Holat:** "Timurning kompyuterdagi ekranida haddan tashqari qiziqarli ma'lumotlar chiqadi. "Bu ma'lumot to'g'rimi?" deb o'ylaydi. Ushbu vaziyatda qanday ishlash kerak?"

- **Rolli o'yinda:** Bir o'quvchi Timur bo'lib, ma'lumotni tekshirish uchun uning manbasini aniqlashadi.

5. Blits so'rov (5 daqiqa)

- **Savollar:**

1. Nima uchun tekshirish juda muhim?
2. Televizordan olingan xabarni ishonganingizda qanday vaziyatga tushishingiz mumkin?
3. Kompyuterdan olingan ma'lumotlarni tekshirish kerakmi?

6. Xulosa va tahlil (5 daqiqa)

O'qituvchi: "Sizlar o'zgarishga tayyor bo'ldingiz. Har doim ishongan ma'lumotlarimiz tekshirilgan va to'g'ri manbalardan kelganligiga amin bo'lishingiz lozim."